

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

Actus quinti scena prima

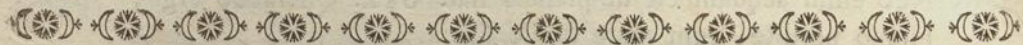

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1094](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1094)

- Τὰ χεῖμαθ', ἀ δανείσατο.
 1310 Κῆν ἐὸδ' ὅπως ἔ τήμερον λήψθ[ι]
 Πραῖγμ', ὁ τῆτον ποιήσθ[ι]
 Τὸν σοφιστῶν, ὦν πανεργεῖν
 ἤρξατ', ἐξαιφνης πη κεκόν λαβεῖν.
 Οἶμα γ' αὐτίχ' θύρησειν, ὄφθ[ι]
 1315 Πάλαυ πότ' ἐξήτθ[ι],
 Εἶναυ τὸν υἱὸν δεινὸν οἶ,
 Γνώμας τ' ἐραπίας λέγειν
 Τοῖσι δικαίοις,
 Ὡσε νικᾶν ἀπαντα,
 1320 Οἷσαθ' ἀν ξυγήτηθ[ι],
 Κᾶν λέγη παμπότμεα.
 ἴσως ἴσως βεβλήσεται
 Κᾶφονον αὐτὸν εἶναυ.

ACTUS QUINTI

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

- Ἰθ', ἰθ'.
 1325 ἸΩ γείτονες, ἔ ξυγενεῖς, ἔ δημόταυ,
 Ἀμύνατέ γε μοι τυπομδίω πάση τέχνη.
 Οἶμοι κεκοδαίμων ἔ κεφαλῆς, ἔ ἔ γνάθθθ.
 ἸΩ μαρῆ, τύπεις τὸν πατέρα; ΦΕΙΔ. Φῆμ', ὦ πάτερ.
 ΣΤΡ. Ὀρθᾶθ' ὁμολογῶντ', ὅτι με τύπθθ; ΦΕΙΔ. Καὶ μάλα.
 1330 ΣΤΡ. ἸΩ μαρῆ, ἔ πατραλοία, ἔ ποιχαρύχε.
 ΦΕΙΔ. Αὐθῆς με ταυτα ταυτα, ἔ πλείω λέγε.
 Ἄρ' ἴθθ' ὅτι χαίρω πόλλ' ἀκβαν δὴ κεκεῖ.
 ΣΤΡ. ἸΩ λακκόφρακθθ. ΦΕΙΔ. Πάτθθ πολλοῖς τοῖς ῥόδοις.
 ΣΤΡ. Τὸν πατέρα τύπεις; ΦΕΙΔ. Καὶ ποφανῶ γε, νῆ Δία,
 1335 ἸΩς οἶ δίκη σ' ἐτυπθθ. ΣΤΡ. ἸΩ μιαιρότατε,

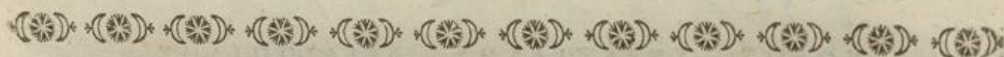
Καὶ

vf. 1317. Γνώμας ἐραπίας λέγειν] Supra, vf. 1036.
 ἄπαντα ταυτ' ἐραπίαισι γνώμασι συνταράξαι.
 vf. 1327. Καὶ ἔ γνάθθθ] Nimirum, πατρός γνάθθθ
 ἐπάταξεν ut est' in Ranis vf. 149.

vf. 1330. Πατραλοία] Ab ἀλοῖθθ. in Ranis vf. 149.
 μητὲρ ἠλοῖσθθ.
 vf. 1333. Λακκόφρακθθ] Ut λακκοκαταπόρων in A-
 charn. vf. 664. Eupolis apud Athenaeum i. p. 17. σολ-
 217

Pecunia, quam foenore acceperat:

- 1310 Nec fieri poterit, quin hodie eveniat ei
 Aliquid, quod faciet ut iste
 Argutator, ob ea quae patrare
 Coepit, mox aliquod malum accipiat.
 Nam puto mox eum inventurum quod
 1315 Dudum quaerebat, nimirum
 Ut filius ei possit docte
 Contrariis sententiis oppugnare
 Jura,
 Adeo ut omnes vincat,
 1320 Cum quibus congressus fuerit,
 Quamlibet prava dicat.
 Forte forte optabit
 Vel mutum ipsum esse.

S C E N A P R I M A.

Senarii Iambici.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

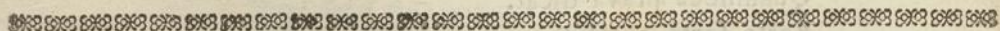
- STR. Io! Io!
 1325 SO vicini & cognati & populares,
 Ferte opem quovis pacto vapulanti.
 Hei mihi misero! ô caput meum, ô maxilla! (bucca)
 Scelestè! patrem verberas? PH. Ajo pater.
 STR. Videte confitentem, quod me verberet. PH. Utique.
 1330 STR. O scelerate, & parricida, & parietum perfossor.
 PH. Repete eadem haec & plura mala ingere.
 Num tu etiam scis me libenter male audire (multa maledicta)?
 STR. Cinaede. PH. Consperge me *ut coepisti* multis rosis.
 STR. Patremne verberas? PH. Imo etiam ostendam,
 1335 Jure te a me verberari. STR. O impurissime,

Quo

λάν γε λακκοπρωστίαν ἰτίσας ἡμῖν εὐράν. Multam ille
 norat cinaedicam turpitudinem, cum id excogitaret.
 Ibid. Τοῖς ῥόσις] Supra, vl. 910. ῥόσα μὲ εἰρηκας.
 Delectatur autem maledictis, quae in ipsam ingeruntur,

perinde ut loco jam dicto, ejus Magister.
 vl. 1335. Ἐν δίκῃ σ' ἰσχυροῦ] In Equitibus vl. 258.
 ὑπ' ἀνδρῶν τύπλομαι ξυνομοτῶν. deinde alter: ἐν δίκῃ
 γὰρ.

- Καὶ πᾶς γένοιτ' ἂν πατέρα τύπειν οἱ δίκη;
 ΦΕΙΔ. Ἐγὼ γ' ἄποδείξω, καὶ σε νικῶσω λέγων.
 ΣΤΡ. Τυτὶ σὺ νικῶσεις; ΦΕΙΔ. Πολύ γε καὶ ῥαδίως.
 Ἐλθ' δ' ὀπότερον τοῖν λόγων βύβλη λέγειν.
 1340 ΣΤΡ. Ποίῳ λόγῳ; ΦΕΙΔ. Τὸν κρείττον', ἢ τ' ἤπιονα;
 ΣΤΡ. Ἐδίδαξά μιν μὴ τοι σε, νῆ Δι', ὦ μέλε,
 Τοῖσιν δίκαιοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
 Μέλλεις ἀναπέσειν, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν
 Τὸν πατέρα τύπειν ἐστὶν ὑπὸ τ' υἱέων.
 1345 ΦΕΙΔ. Ἄμ' οἴομαι μὴ τοι σ' ἀναπέσειν, ὥστε γε
 Οὐδ' αὐτὸς ἀκροσάμεν' ἔδεν ἀντερῆς.
 ΣΤΡ. Καὶ μὴ, ὅ, πὶ καὶ λέξεις ἀκῶσα βύβλομαι.

ACTUS QUINTI

ΧΟΡΟΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

- Σὸν ἔργον, ὦ φρεσὺς, φροντίζεις, ὅππ
 Τὸν ἄνδρα κρατήσεις.
 1350 Ὡς ἔτ' ἔσθ', εἰ μὴ τῷ πέποιθεν, οὐκ ἂν ἦν
 Οὕτως ἀκόλατ' ἔσθ'.
 Ἄμ' ἔσθ' ὅτ' ἔσθ' φρασύνει. δῆλόν γε τὸ
 Λῆμ' ἐπὶ τὰνθρώπων.
 Ἄμ' ἔξοτε τοσῶτον ἤξασθ' ἢ μάχῃ γενέσθ',
 1355 Ἦδη λέγειν χρεὶ πρὸς χρόν' πάντως δὲ τὸ το δράσεις.
 ΣΤΡ. Καὶ μὴ ὄθεν γε τοσῶτον ἤξασθ' ἀμεῖα λοιδορεῖσθ',
 Ἐγὼ φρασῶ. ἐπειδὴ γ' εἰσιώμεθ', ὡσφ' ἴτε,
 Πρῶτον μὲ αὐτὸν τ' λύειν λαβόντ' ἐγὼ κέλθισα
 Ἄισα Σιμωνίδε μέλ', τ' κριὸν ὡς ἐπέχθη.
 1360 Ὁ δ' ἄλλος ὡς ἀρχαῖον εἰν' ἔφασκε τὸ κινδαιεῖν,

Ἄδειν

vf. 1342. Τοῖσιν δίκαιοις ἀντιλέγειν] Supra, vf. 387. dicebat Strepfiades, quidam debeat Socrates docere sibi filium: τῦτο δ' ἐν μέμνησ' ὅπως πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυήσεται.

vf. 1350. ἔσθ'. Ὡς — εἰ μὴ τῷ πέποιθεν, ἐκ ἂν ἦν — ἀλλ' ἔσθ' ὅτ' ἔσθ'] Videtur imitatus Sophoclem in Oedipo Coloneo vf. 1022. ὡς ἔξοιδά σε ἐ φίλον, εἰ δ' ἀσκευον μὲ πρῶτον' ὄθεν ἠκούσα πόλμυς τ' παρῶστος τανῦν' ἀλλ' ἔσθ' ὅτ' ἔσθ' σὺ πρὸς ἂν ἔδρας τὰδε. Nam scio te non audum nos imperatam ad hanc usque insolentiam progres-

sum esse, praesenti hac audacia; sed est aliquid, quo tu fretus haec fecisti.

vf. 1352. Ὅτ' ἔσθ' φρασύνει] Potuisset etiam dicere: ἐφ' ὧ φρασύνει. In Acharn. vf. 329. ἢ πὶ τῷ φρασύνειται;

vf. 1359. Ἄισα Σιμωνίδε μέλ'] Scholiastes ad Vespas vf. 1217. ἀρχαῖον ἔσθ', ἐπιμῆνις ἔδει ἀκολούθως τῷ πρώτῳ, εἰ παύσαιτο τ' ὄθεν' καὶ γὰρ ὁ ἐξ ἀρχῆς δόξην ἢ μὲνῆν κατέχων, ἦδε Σιμωνίδε ἢ Στρωσιχέρε μῆλα, ἀχρὶς εἰ ἤθελε καὶ μετὰ ταῦτα, αἰ ἐβάλετο ἰδίδα.

- Quomodo hoc jure fieri potest, ut quis patrem verberet?
 PH. Equidem demonstrabo & te vincam dicendo.
 STR. In ista re tu vinces? PH. Multis passibus & facili negotio.
 Elige utrum ex duobus sermonibus me velis perorare.
 1340 STR. Quibus sermonibus? PH. Utrum *velis* potiore an inferiorem?
 STR. Equidem profecto curavi te doceri, ô perditè,
 Juri contradicere, si hoc
 Es persuasurus, ut justum & honestum
 Sit patrem verberari a filiis.
 1345 PH. Imo arbitror me tibi ita persuasurum, ut,
 Ubi audiveris, nec ipse sis mihi contradicentus.
 STR. Atqui audire volo quid dicas.

SCENA SECUNDA.

CHORUS, STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

- CHOR. Tuum est, ô fenex, providere quo pacto
 Virum hunc vincas;
 1350 Nam iste si non fiduciam haberet in aliqua re, non esset
 Tam protervus.
 Sed est aliquid quod eum audacem facit: palam est sane
 Hominis animus audax.
 Sed ex qua re primum coeperit haec pugna,
 1355 Oportet dicere Choro: & hoc tibi omnino erit agendum.
 STR. Equidem unde primum coeperimus convitari inter nos,
 Ego dicam. Cum enim jam convivarem, ut scitis,
 Primo ipsum jussi lyram capere &
 Canere carmen quoddam Simonidis, de ariete quomodo sit detonsus.
 1360 Ille vero statim dicebat, obsoletum esse, citharam pulsare

Inter

ὅτι ὡς ἡ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔλεγε ὁ δεξιότατος παρὰ τῷ
 πρώτῳ τὰ ἔξω. Antiquus mos erat, convivas canere per
 successionem ab illo, qui primus cecinerat, si pausam ca-
 nendi fecisset: etiam qui principio caneret, laurum aut
 myrtum tenens manu, canebat Simonidis aut Stesichori car-
 mina, quoad ceter: postea cui volebat, illi tradebat, non
 ut ordo postebat: & qui accessisset, recitabat deinceps.
 Hic locus minus recte legitur in editionibus.

Ibid. τὸν κριῶν] Subauditur ἄστυ· est autem ἄστυ ἡ

κριῶν, pro ἄστυ πρὸς τῷ κριῶ, ut in Pluto vs. 56. αὐτὸν
 φράσον. Videtur de eodem isto carmine loqui Syne-
 sius Epist. 146. ἀλλ' ἔστιν ἡμῶν καλὸν τι χεῖμα ἄδῃς, ἔστι
 ἄστυ κριῶ. Sed est nobis pulchra quaedam cantilena,
 Laus arietis non castrati. Extat ejusdem Simonidis gri-
 phus, quales etiam conviviis solebant proponi, de
 Hirco apud Athenaeum Lib. X. p. 456.

Ibid. ὡς ἐπέχθη] Α πικρῶ. in Avibus vs. 715 ἡρῶ
 πικρῶν ἢ πικρῶν πικρῶν ἡρῶν.